

караба първи-тъ астрономы въ затруднение, кое-то, всичка-та имъ проницателност и всички-тъ имъ разискванія немогли да отстранятъ.

Въ тъзи първобитни вѣкове хора-та глѣдали на небесны-тъ тѣла съ чувства, почти еднакви съ това почитаніе, кое-то нѣй сега въздавамы на Върховиия Творецъ. На слѣнце-то, особенно, като источникъ на животъ и свѣтлина, глѣдали, даже и самы-тъ астрономы, съ чувства, кои-то быле близо до обожаваніе. Рано са вкоренила идея-та, че началника на небесны-тъ тѣла трѣба да са движе по крѣгла орбита съ равномѣрна скоростъ, коя-то никога да не расте и да са намалява, защо-то никакво измѣненіе не е съвмѣстно съ высоко-то и тѣржественно-то положеніе, кое-то било предназначено на този началникъ. А какво трѣба да е било очудваніе-то на първоначални-тъ астрономы, кои-то, като считали дни-тъ отъ лѣтно-то до зимно-то слѣнцестояніе, и послѣ отъ зимно-то до лѣтно-то слѣнцестояніе, намѣрили че тъзи врѣмена били неравни? Този почти невѣроютенъ резултатъ са подтвърждавалъ съ това наблюденіе, дѣто най-кѣснѣ-тъ мѣждини отъ равноденствието до слѣнцестояніето; кои-то раздѣляли слѣнчовыя годишни пажъ на четыре равни части, изврвявали са въ неравни врѣмена. Тъзи резултаты били несѫмѣнни, защо-то съко наблюденіе, отъ година на година, ги подтвърждавало. Тѣ били прѣсты и записани; но сама-та задача останала да са разрѣши отъ слѣдующи-тъ поколѣнія.

Отъ полѣгато-то направление на еклиптика-та, или слѣнчова пажъ, мѫжно било да са удържи на умъ положеніе-то ѹ. За да са помога на припомнюваніе-то на този важенъ крѣгъ, измыленъ бѣль най-послѣ единъ бронзовъ крѣгъ, кой-то бѣль неподвижно прикрѣпенъ о другъ бронзовъ крѣгъ, като него голѣмъ, подъ жгъль съвършенно равенъ на наклоненіе-то на екватора къмъ еклиптика. Крѣгове, кои-то били перпендикуляри къмъ екватора и минували прѣзъ точки-тъ на слѣнцестояніята и равноденствиета, довършили втория астрономически инструментъ—**сфера**. Слѣдъ направа-та на този простъ инструментъ, той бѣль поставенъ на една ось, коя-то минувала прѣзъ центра му и бѣла перпендикуляри на екватора му, тѣй що-то този инструментъ да можаль да са върти както са въртѣло небе-то, движението на кое-то той бѣль назначенъ да прѣставлява. Като нагласявали ось-та на въртеніе-то тѣй, що-то продълженіе-то ѹ да минувало прѣзъ полярна-та звѣзда, тъзи груба сфера послужила като важна помощъ въ бѫдѣщи-тъ изслѣдованія на небе-то. Нейната бронзовъ екваторъ и еклиптика-та ѹ били раздѣлены на извѣстно число равни части, съ помощъ-та на кои-то можало да са слѣди за движението на небесны-тъ тѣла съ много по-голѣма точность, отъ колкото по-прѣди.

Вържженъ съ новъ и по-съвършенъ инструментъ, астронома възобновява свое-то велико изслѣдованіе. Като видѣлъ сега, че е възможно да са забѣлѣжи на небе-то пажъ на слѣнце-то съ точностъ, при помощъ-та на своя-та бронзова еклиптика, той открива, че мѣсяца и планеты-тѣ въ всѣко свое обръщаніе прѣсичатъ пажъ на слѣнце-то и са бавяти еднакво врѣме както на сѣверна-та, тѣй и на южна-та страна на еклиптика-та. Това открытие послужило за по-точно опредѣленіе періоды-тѣ на обръщаніе-то на планеты-тѣ. Врѣме-то отъ едно прѣминуваніе прѣзъ еклиптика-